

Son Bakış Köprüsü

Nehir Aydın
Gökdoğan

1 DENİZ

PENCERELERDEN SEYRET İÇLERİNE GİRME

Trevi Çeşmesi'nin haziran sıcağı altında kavrulan Roma'yı serinletmeye çalıştığı günlerden biriydi. Havuzdaki bozuk paraların güneş ışınları altındaki parıltısını izliyordum. Çeşmenin başı her zamanki gibi turist kaynıyordu. Ortadaki Neptunus Heykeli'nin sağında ve solunda bulunan Ceres ve Salus Heykelleri insan uçlularını arasında sessizlikle bütünleşmiş halleriyle ilk göze çarpan figürler olsa da havuzun başına yerleştirilmiş atlar bana daha ilginç geliyordu. Ön ayaklarını suya doğru uzatmış beyaz mermerden yapılmış bu heykeller sanki sıcaktan havuza atlayıp serinlemek ister gibi pozisyon almışlardı. Yakından çekmek için fotoğraf makinemi zumladım. Havuza dökülen suyun şırıltısıyla bütünleşen manzarayı videoya aldım.

Öğle güneşinin tepede olduğu ve gölgeye imkân tanımadığı saatlerdi. Boyacı şapkamı alnımın ortasına kadar indirsem de hararetten dilim damağım kurumuştu. Çeşmenin havuzundan bir avuç su alıp yüzüme çarptım. Su sıcağına yakın ılıktı. Serinlemek yerine sadece ıslanmıştım. Çeşmeden ayrıлып binaların gölgesinde kaldırım boyunca yürümeye başladım.

Tarçın kokulu kafe Bella Vista, bugün de vitrinindeki her biri tepsi büyüklüğünde pizzalarıyla önünden geçeni büyülüyordu. Bol sosun üzerine serpiştirilmiş iri kıyım parmesan dilimleri, istiridye

mantarı, zeytin, kekik ve mısır taneleriyle iştah açıcı görünen pizzaların videosunu çekersem annem bize yaptıklarıyla buradakilerin uzaktan yakından ilgisi olmadığını anlardı. “Anne pizzası ve İtalyan pizzası arasındaki dokuz fark belgeseline hoş geldiniz,” diye bir de seslendirme yaptım videoyu çekerken.

Kayı bitirirken vitrinin arkasında, masaların arasında mekik dokuyan Nadina’yı gördüm. Adını sadece göğsündeki isimlikten bildiğim, kendisini tanımadığım kız; abimle gelip burada limonata içtiğimiz günden beri aklımda kalmıştı. Belki de bunun nedeni bukleli uzun saçlarının çevrelediği esmer, durgun yüzünde insanlardan kaçırdığı bakışları ya da onun da benim gibi buraların yabancı olduğunu sanmamdandı.

Kafeye girmeyi planlamadığım halde adımlarım beni içeri doğru sürükledi. Self servis kasaya yürüdüm ve kendime büyük boy bir limonata söyledim. Servis fişimi tezgâhın ardındaki Nadina’ya uzatırken başındaki beyzbol şapkasını itti ve gülümseyerek bana baktı. İngilizce olarak içeceğimi kendisinin getirebileceğini söyledi.

İlgiden memnun, cam kenarındaki masalardan birine oturdum. İçinde nane yaprakları yüzen limonatam büyük kulplu cam bir kupanın kenarına takılmış greyfurt halkası ve pipetiyle birazdan önümdeydi. Memnuniyetle gülümseyerek teşekkür ettim. Nadina, at kuyruğu yaptığı bukleli saçları, hafif çekik gözleri ve esmer teniyle tipik bir İtalyan’a benzemiyordu. O sıcak gülümsemenin altında sanki Asyalı biri yatıyordu. Kendi uzun kahverengi saçlarım ve kumral, oval yüz hatlarımla ikimizde benzer bir şeyler buluyordum. Üstelik benim yabancı olduğumu anlamış, konuştuğumuz İngilizce bizi birbirimize yakınlaştırmıştı. Dışarıdan gelip geçeni izleyip buz gibi limonatanın tadını çıkarmaya koyuldum.

Masaların arasındaki koşuşturması yavaşlayınca “Limonatayı beğendin mi?” dedi. Bir soru bir insanı ancak bu kadar mutlu edebilir. Sanki limonatayı değil de adımı sormuş gibi “Deniz,” dedim. “My

name is Deniz.” Güldü. “Adın, ismini gözlerinden almış olmalı,” dedi. Mavi gözlerimi kırpıştırarak ona güldüm. İngilizce sohbet tam koyulaşacakken kasanın başındaki adam İtalyanca bir şeyler söyledi. Kız hemen arkasını döndü ve tezgâhın başına koştu. Siparişlere yetişmek için yeniden işe koyuldu.

Nadina’yla tanışmamız işte böyle oldu. İtalyanca dışında pek başka dil konuşulmayan Roma’da İngilizce birkaç cümleyle anlaştığım sayılı insandan biriydi. Başka günlerde de Bella Vista’ya gitmeye devam ettim. Her defasında yeni arkadaşımın -arkadaş diyorum ink onu kendime yakın buluyordum- bana birkaç cümlelik de olsa zaman ayırmasını, sağdan soldan konuşmayı umut ediyordum, bunu başarıyordum da... O’ysa kim bilir günde böyle kaç kişi görüyor, kaçına kahve, limonata, pizza servis ediyor, aralarında hoş diyaloglar geçiyordu.

Abimin oturduğu ev Trevi eşmesi’ne yürüme mesafesinde, on dairelik bir apartmanın dördüncü katındaydı. Mine Abla (Abimin eşi, ama ilk günden ona yenge değil de abla dememi benden kendisi istemiştir. Böyle daha samimi hissettiğimiz doğru.)  odadan oluşan mütevazı dairelerinin bir odasını bana tahsis etmişti. Geldiğim gün valizimi boşaltıp eşyalarımı asabileceğim bir dolabımın olmasına sevinmiştim.

İlk kez annem ve babam yanımda olmadan yurt dışına çıkıyordum. Buna biraz da başi şeyleri test etmek için diyebiliriz. Neden olduğunu anlatırım. İstanbul’dan Roma’ya uçmak rüya gibi bir şeydi. İimde bir uçak koltuğunda tek başıma yerimi almanın zgrlğu ve bir yılı aşkındır görmediğim Tolga abimin özlemi vardı. Uak inerken heyecandan yerimde duramıyordum. Ama daha havaalanına adım atar atmaz yolcu valizlerinin polis köpekleri eşliğinde kontrolden geçirilmesi beni rktmşti. Vakit kaybetmeden valizimi alıp levhaları takip etmiş, çıkış kapısının önünde abimi görünce tüm

endişemi unutmuydum. Elinde komik bir pankart: “Welcome Deniz! Roma seni sevgiyle kucaklıyor.” Ansızın kalabalığın arasından sıyrılarak o her zamanki eğlenceli ve neşeli haliyle bana sarılmıştı. Sonra köpeklerden konuşmuştuk. Abime göre onlar istenmeyen şeyler arıyordu; bense istenen ve beklenen bir misafirdim. Roma onun değerini bilen benden daha meraklı bir tarihçi bulamazdı.

“Tarihçi mi dedin?” demiştim gülererek. “Daha ortaokulu yeni bitirdim ve babam beni fen lisesine yazdırmak için fırsat kolluyor.”

Gülerek trafiğin içine karışmıştık sonra...

Tolga abim ve Mine abla, Roma'nın köklü üniversitelerinden La Sapienza'da tıp öğrenimi görüyorlardı. Bizde doktorluk, aile mesleğidir. Babam ve annem de tıp fakültesinde okurken tanışıp evlenmişler. İkisi de iyi birer nörologdur. Abim de onların yolundan gitti. Babam bununla hep gurur duyar. Benim de bu geleneği yaşatmamı istediklerini çok kez dinledim ama ben küçüklüğümden beri tarih alanında bir işim olmasını istemişimdir. Bunun için bir kanal açmıştım. Tarihle ilgili okumalarımı, yaptığım seyahatleri ve yazılarımı burada paylaşırdım. Annem benim yaptığım şeyleri önemsiyor görünse de babamla aramızda daima gizli bir düello var gibiydi. Ona göre meslek seçiminde tıp bilimi her şeyden önce geliyordu ve ben de tarihle olan bağımlı ancak merakımı giderecek kadar sürdürebilirdim. İşte bu seyahate de merakımı gidermek ve yine babamın istediği liseye gitmeye razı edilmek için gönderilmiştim.

Tolga abim ve Mine ablanın bu yıl fakültede son yıllarıydı. Fakat yazın bile stajları olduğundan başlarını kaşıyacak vakitleri yoktu. Birlikte sadece hafta sonları gezebiliyorduk. Bu da her köşesi tarih kokan Roma'yı keşfetmeme yetmiyordu tabii. Abim benim için iyi bir Roma rehberi almıştı. Bu küçük kitapçıkta tarihî yerler, ulaşım bağlantıları ve bazı küçük bilgiler yer alıyordu. Ziyaretimin ikinci haftası evden kendi başıma çıkıp yakın yerlere gitmeye başlamıştım. Aslına bakarsanız Trevi Çeşmesi ve çevresini dolaşıp duruyordum.

Çünkü kaybolma riski yoktu ve ancak bu kadar uzaklaşmama izin verilmişti.

O gün de ikinci saatlerinde sırt çantamı alıp şapkamı takarak evden çıkmıştım. Her zamanki gibi Via Veneto Caddesi'nden Trevi Çeşmesi sapağına kadar yürüdüm. İçimdeki ses rotanın dışına çıkmamı, yolu Colesseum'a (Kolezyum) kadar uzatıp biraz inceleme yapmamı fısıldıyordu. Roma'yla bütünleşmiş bu dev amfityatroyu ne zaman görsem heyecanlanıyor, onun tarihle olan bağımı canlı tuttuğunu hissediyordum. Adımlarım benden çok söz dinliyor olmalı, kendimi yine o tarçın kokulu kafenin kapısından içeri girerken buldum.

Bella Vista bugün her zamankinden tenhaydı. Gözlerim hemen Nadina'yı aradı. Ortalarda yoktu. Masaların arasında genç bir garson dolaşıyordu. Onu daha önce de görmüştüm ama derdim hizmet almak değildi. Nadina'yı görmek ve limonatamı içerken onunla sohbet etmek istiyordum. Kasadaki asık yüzlü adama yaklaşıp İngilizce Nadina'yı aradığımı söyledim. Benimle tek kelime etmeden kol saatini işaret etti. Saatin kaç olduğundan haberin var mı senin, der gibi.

Uzatmadan kafeden çıkıp Trevi'ye yürüdüm. Kalabalık her zamankinden yoğundu. Çeşmenin başında fotoğraf çekirme yarışı sürüyordu. Benimse kalabalığa rağmen yalnızlık omuzlarıma çökmüş, modum düşmüştü. Havuzun başında oyalanmak içimden gelmedi. Kaldırım boyunca yürümeye başladım. Güneş gözlüğümün üstüne düşürdüğüm şapkam ve yere indirdiğim bakışlarımla kendini inzivaya çekmiş bir başıboş gibi uzaklaştım. Vitrinlerdeki pizzaları seyretmeden, yanımdan geçen asık yüzlü kadının bana dikkatsizce çarpmasına aldırmadan, köşeyi döndüğümü fark etmeden, sökülen ayakkabı bağımı bağlamadan, savura savura öylesine cadde boyunca ilerledim.

Ancak bilmediğim bir kavşağa gelince rotadan çıktığımı anladım. Yol dörde ayrılıyordu ve ortadaki büyük levhada Kolezyum okla gösterilmişti. Okun yönünde yürürsem oraya ne kadar sürede varabileceğimi merak ettim. Abimin bana verdiği rehberi evde unuttuğum için cep telefonumdan haritalara girip baktım. 2 km uzaklık gösteriyordu. Saat 17.30'du. Yarım saate varmaz orada olurdum. Bizimkiler 19.00 gibi işten geliyordu. Havanın kararmasıysa 21.00'i buluyordu. Evden hepi topu 2 km uzaktaydım. Sınırları biraz esnetme fikrim ağır bassa da Kolezyum'a kadar açılma isteğimi abimden onaysız yapmak istemedim. Adımlarımı ters yöne çevirerek Trevi'ye doğru geri dönmüştüm ki işte tam da Kolezyum levhasının önünde karşılaştık onunla...

Beni görünce tıpkı kafedeki gibi beyzbol şapkasını geri itti ve hiç de şaşkın olmayan bir ifadeyle gülmüştü.

"Nadina!" dedim. "Ben de kafeye gelmiştim. Seni göremeyince..." İngilizcem yetmediğinden değil, ne diyeceğimi bilemeden sustum.

"Benim mesai beşte bitiyor." dedi. "Daha doğrusu, biri bitiyor biri başlıyor."

"Nasıl yani iki kafede birden mi çalışıyorsun?"

Bunlar üstüme ne vazifeyse sadece adını bildiğim birinin belki de soru sorulmasından hoşlanmayacağını hesap bile etmeden boş bulunuvermiştim işte.

"Hayır, hayır, bir kafe yeterince yoruyor. Bazı günler rehber yardımcılığı yapıyorum."

Sonra Kolezyum levhasını işaret etti.

"Oraya gidiyorum. Rudin gecikenleri hiç affetmez."

Sonra benim merakımı okumuş gibi: "O bir Roma rehberi," dedi. "Buralarda ondan iyi bir tarihçi yoktur. Turist kafilelerini gezdirir. Ben de bu tarih turunda ona zaman zaman yardım ederim. Anlayacağın part time işler."

“Ben de hep bir kafilede yer alarak Roma Tarihi hakkında detaylı bilgi edinmek istiyorum ama burada çok yeniyim. Sadece abimle gezebiliyorum. O da öyle yoğun ki...” dedim. Yine hayatımla ilgili bilgilerle bir yabancıyı bunaltmaya hakkım olmadığını düşünerek yarım kalan cümlele...

“İstersen benimle gelebilirsin.” dedi, ısrarcı olmadan. Yabancı çekingenliğimle ona güvensiz bir imaj sergilemiş olabilirim.

“Eve gitsem iyi olacak!” dedim. “Geç oldu. Abim’in de sıkıyönetim kuralları vardır. Esnetmeye pek gelmez.”

Gülümsemekle yetindi.

“Hadi öyleyse iyi akşamlar,” dedim. “Kafeye limonata içmeye uğrarım.”

“Nasıl istersen,” dedi. “Ha, bir dakika bir dakika! Madem Roma’da yenisin. Bunu al. Rudin’in Kolezyum Labirent Turu Rehberi’dir. Genellikle burada belirtilen saatlerde orada olur ve dışarıdan katılmak isteyen herkes onun kafilesinde kendine bir yer bulabilir. Bu pazarki saat:16.00 turunda ben de orada olacağım.”

Uzattığı broşürü aldım. El ayasına sığacak kadar minik bir kitapçıktı. Alır almaz nutkum tutulmuş gibi kapağına bakıp kaldım. Çünkü Roma’ya gelmeden önce okuduğum tarihî bir romanın kapağına çok benziyordu. Kese kâğıdını andıran kahverengi cildin üzerindeki ahşap kapı görseli neredeyse onunkiyle birebir aynıydı. Üstündeki yazıyı okumaya çalıştım ama birbirine geçmiş gibi duran harfler hiçbir dilde okunmayacak kadar karmaşıktı. Kapağı açar açmaz her şey bir anda normale döndü ve süslü bir çerçevenin içinde İngilizce ‘Pencerelerden seyret, içlerine girme.’ yazısı dikkatimi çekti. Tuhaf bir ürpertiyle Nadina’ya baktım. Oysa benim şaşkınlığımdan habersiz sanki gideceği yere gecikmiş gibi “Broşürü incellersin,” dedi. Ona, gelmek istersem nasıl haberleşeceğimizi sordum. Birbirimizin telefon numaralarını aldık. Nadina o tatlı gülümsemesiyle iyi akşamlar dileyerek uzaklaştı.

Turun merakı şimdiden sarmıştı. Pazara iki gün vardı. Bir an onun peşinden gitmemek için kendimi zor tutsam da kuralcı yanım ağır bastı. Fuzuli keşif arzumu terk edip dönüş yoluna geçtim. Yönümü Trevi'ye çevirir çevirmez köşebaşında dikilmiş bana bakmakta olan çipil gözlü birini gördüm. Bir adam... yaz sıcağında uzun ince bir pardösü giymiş, başına geçirdiği fötr şapkayı karga burnunun üstüne kadar indirmişti. Bana mı bakıyordu ya da tuhaf kılığından dolayı ben mi ona fazla dik bakmıştım da bakışlarımız kesişmişti? Her neyse, bundan hoşlanmamıştım. Adam istifini bozmadı. Onu görmezden gelip hızlı adımlarla evin yolunu tuttum ama eve girene kadar o bakışların etkisiyle izleniyormuşum hissinden kurtulamadım.

Doğruca odama gidip perdeyi araladım, kimseyi göremedim. Rahat bir nefes alıp hemen telefonumla broşürün üstündeki kapının resmini çektim. Okuduğum romanın kapağıyla eşleşecek mi merak ediyordum. Resmi Google'da fotoğraf bulucuya yükledim. Taradı taradı, aradığım eşleşme bulunamadı. Bu kez okuduğum romanın adını yazdım. Karşıma çıkacağından emindim. Robot yine uzun bir arama yaptı. Ne roman ne roman kapağı ne de elimdeki görselle ilgili bir bilgi...Şaşkındım. Evet ama o kitabı okumuştum değil mi? Kapağında bu kapı vardı. İşte broşürlere bile geçmişti. Üstelik çizim değildi. Fotoğrafı çekilmişti. Nasıl internette bu kapıyla eşleşen hiçbir görsel olamazdı. Fena halde canım sıkıldı. O sırada aklıma gelen ikinci şıkka yöneldim.

Rehberin adı neydi? Rudin. Broşürde soyadı da olmalıydı. Hızla sayfaları çevirdim, soyadına rastlayamadım. Bilgisayarda detaylı bir araştırma yaptım. Rudin isminin İngilizcede bir karşılığı yoktu. Google nihayet sorduğum bir soruya karşılık verdi. Rudin kelimesinin İtalyancada karşılığı: 'Tahta Kılıç' tı. Bu da nesi! Adı kılıç olan bir tur rehberi mi?

Günün gizeminden yorgun düşen zihnim dış kapının açılan sesiyle dağıldı.

“Heyy Millet! Biz geldik,” dedi abim.

Broşürü çantamın içine attım. Bilgisayarı kapattım ve bizimkilerle “Hoş geldiniz,” dedim. Her zamankinden başka bir akşamdı ve bunun farkında olan galiba sadece bendim.